ANGEREN AANTREKKELIJK

Burgerinitiatief voor een gefaseerd te realiseren ketting van groene parels

Startnotitie gericht op integrale benadering

Basis: www.google/maps/ oktober 2021

Een coproductie van:

STRIJDBAAR angeren

PLATFORM ANGEREN

Historische Kring Angeren

ANGEREN DUURZAAM
lets kleins kan het verschil maken

Ondernemend Angeren

50

sport & cultuurcentrum Dorpshuis Angeren

Basis voor een initiatiefvoorstel (art. 14 rvo)

aan de raad van de gemeente lingewaard

datum :
steller(s) :
onderwerp : PRIORITAIRE LEEFBAARHEIDSVOORZIENINGEN ANGEREN

De raad van de gemeente Lingewaard, in vergadering bijeen d.d. *(datum invullen)*, wordt het volgende ter overweging voorgelegd:

- *Een goede groenvoorziening wordt van groot belang geacht voor behoud en verbetering van de leefbaarheid. Zo ook van die in Angeren. Het onderhavige initiatief met een notitie als bijlage vormt een nadere uitwerking (concretisering en fasering) van een oproep daaromtrent van 21 maart jl., waarvan de raad de afhandeling ervan aan het college van B&W in handen heeft gegeven.*
- *De in Angeren actieve inwonersgroeperingen hebben in samenwerking een plan uitgewerkt om in het centrum van Angeren via een keten van verbonden 'parels' de groenvoorzieningen en fysieke contactmogelijkheden en -momenten uit te breiden en daarmee de leefbaarheid te vergroten.*
- *De opstellers beseffen dat 'Keulen en Aken niet in één nacht gebouwd zijn' en leggen daarom een prioritering voor, om de realiseerbaarheid van het project als geheel te vergroten.*
- *De opstellers leggen om die reden de drie meest prioritaire voorzieningen als eerste ter besluitvorming voor (zonder de rol van die voorzieningen in het grotere geheel uit het oog te verliezen).*
- *Dat 'grotere geheel' is als bijlage bijgevoegd. De drie prioritaire voorzieningen betreffen:*
  - *GROENE HART VAN ANGEREN (te realiseren in 2022).*
    Vervolmaken tot een aantrekkelijke, kleinschalige, veilige plek waar inwoners van Angeren, COOP-klanten, voorbijgangers, wandel- en fietstoeristen naar toe getrokken worden.
  - *OPENBARE RUIMTE DORPSHUIS (invalidetoegang en verbeteren functionaliteit van het terras (te realiseren in 2021) respectievelijk een tot dorpsplein in te richten gedeelte van de Emmastraat ter hoogte van het Dorpshuis (te realiseren in 2023).*
  - *KEUTJE*
    Vergroening van de entree van Angeren, ter hoogte van de voormalige Rabobank aan de Jan Joostenstraat (te realiseren in 2024).

  En op termijn het kermisterrein (Maliebaan) en Muijland.
  Voor uitwerking van elk van deze drie deelprojecten wordt verwezen naar de desbetreffende passages in de bijlage.

Financiering:

- *Cofinanciering door provincie en gemeente:*
  - *Subsidieregeling Groen icoonproject.*
  - *Subsidieregeling Aanpassing gemeenschapsvoorziening.*
  - *Groene metropool-afspraken inzake klimaatadaptatie.*
- *Besteding uit Groenfonds.*
- *Adoptie van boom of struik door individuele Angerenaren.*
- *Besteding uit Angers deel van Caprice-windfonds en Caprice-gemeenschapsfonds.*
- *Lingewaard Doet.*
- *Donaties van inwoners en ideële stichtingen.*

Realisatie, aanleg en beheer:

- *Een uit de vrijwilligers van de deelnemende inwonersgroeperingen en lokale ondernemers te formeren werkgroep die:*
  - *in samenwerking met de ambtelijke deskundigen en lokale ondernemers de uitvoering ter hand neemt; gebruikmakend van her te gebruiken, duurzame materialen.*
  - *in samenwerking met de ambtelijke deskundigen en Scalabor het beheer ter hand neemt*
- *Reserveren van de beplanting die beschikbaar komt in het kader van boomplantdagen.*
- *Organiseren van een separate 'Angerense boomplantdag'.*

Van belang zijnde kaders (chronologisch):

- *Dorpsplan Angeren (2009), waarvan dit initiatief een uitwerking (detailinvulling) is.*
- *Groenstructuurplan (2007) en Groenfonds Lingewaard (2014) + Addendum (2021).*
- *Coalitieprogramma 2018-2022.*
- *Uitvoeringsprogramma Landschap en Biodiversiteit 2019 -2023.*
- *Woondeal regio Arnhem-Nijmegen d.d. 4-3-2020.*
- *Duurzaam Lingewaard (Nota Wonen 2020-2025 §4.3).*
- *Startnotitie omgevingsvisie gemeente Lingewaard (2020).*
- *Preventieakkoord Lingewaard 2021 – 2023.*
- *Eindconcept lokale Adaptatiestrategie (2021).*

Met inachtneming van de hierboven vermelde overwegingen en kaders, wordt de raad voorgesteld om het volgende besluit te nemen:

- *Dit initiatief te omarmen.*
- *Het college van B&W op te dragen om de realisatie van de (eerste) drie deelprojecten in samenwerking met de initiatiefnemers en ambtelijke deskundigen uit te werken tot een in tijd en ruimte (en financieel) realiseerbaar geheel.*
- *Het college van B&W op te dragen om de raad en initiatiefnemers via voortgangsrapportages op de hoogte te houden van de vorderingen.*

Bijlage:

- *ANGEREN AANTREKKELIJK*
  Burgerinitiatief voor een uiteindelijk te realiseren ketting van groene parels.

(eigen naam en/of fractienaam vermelden, alsmede de namen en/of fractienamen van eventuele ondersteuners van het initiatiefvoorstel)

Bijlage

ANGEREN AANTREKKELIJK

Burgerinitiatief voor een uiteindelijk te realiseren ketting van groene parels

Basis: www.ruimtelijkeplannen.nl juni 2021

Inhoud

Aanleiding 5

Samenvatting 6

Context 7

Concluderend 11

Groene parels 12

Groene Hart van Angeren 12

Openbare ruimte Dorpshuis 14

Voorzieningen voor mindervaliden 15

Dorpshuisterras 16

Dorpshuisplein 17
Keutje 19
Muijland 21
Kermisterrein (Maliebaan) 22
Ketting 23
Stoeptegels van gerecycled restafval 24
Functionele beschrijving en ontwerp 24
Stagiaire/afstudeerder 25
Boomplantdag 25
Financieringssuggesties 25
Cofinanciering 25
Groen icoonproject 25
Aanpassing gemeenschapsvoorziening 25
Angers deel Caprice-windfonds 26
Begroting 2022 26
Lingewaard Doet 26
Donaties van inwoners 27
Tijdsplanning 27

Aanleiding

Op 21 maart 2021 stuurde het merendeel van de op het voorblad genoemde groeperingen een gezamenlijke brief aan het college van B&W en aan de gemeenteraad van Lingewaard met hun oproep om meer groenvoorzieningen van enige omvang in Angeren te realiseren. Het merendeel, want het Dorpshuisbestuur haakte ten behoeve van de onderhavige uitwerking in een later stadium aan; Angeren Duurzaam en Ondernemend Angeren (ondernemersvereniging) hebben niet als initiatiefnemer maar als 'meelezende' organisatie hun inbreng aan het tot stand komen van deze bijlage geleverd.

Het gaat de opstellers om groenvoorziening, die van groot belang wordt geacht voor behoud en verbetering van de leefbaarheid in Angeren. De onderhavige notitie vormt een nadere uitwerking (concretisering en fasering) van die oproep van 21 maart jl.
Wetenschappelijk is vastgesteld dat groen goed is voor de gezondheid. De gemeente Lingewaard heeft een eigen preventieakkoord "Samen voor een gezond Lingewaard 2021 - 2023" vastgesteld. Dit betreft acties voor een gezonde leefstijl, dus minder roken, minder alcohol en een gezonder lichaamsgewicht. Beleefbaar groen is een belangrijk middel om dit akkoord te doen welslagen.

De oproep van 21 maart jl., de gemeentelijke ambitie inzake beleefbaar groen respectievelijk inzake lokale preventie komen samen in de bijlage. Suggesties voor meer beleefbaar groen, zoals deze in de brief van 21 maart jl. zijn gedaan worden in deze bijlage nader uitgewerkt.

Dit, omdat er in het verleden meermalen suggesties zijn gedaan en toezeggingen van gemeentewege zijn ontvangen, die vervolgens nooit tot daden zijn omgezet. De organisaties die dit document onderschrijven menen dat het tijd wordt om woorden in daden om te gaan zetten.

Samenvatting

In het volgende hoofdstuk wordt met feiten en citaten gestaafd dat de bebouwde kom Angeren te weinig groen bevat. Solitaire bomen in aantallen nét binnen de norm, maar een schromelijk tekort aan grootschalig(er) groen. Vanouds onderkennen stedenbouwkundigen een ‘stenig karakter’ in Angeren. De gemeente erkent deze constatering, maar acteert (nog) niet. Eerdere toezeggingen op individuele plannen leidden niet tot realisatie van nieuw groen.

In deze bijlage zijn de locaties waar vergroening zou kunnen plaatsvinden benoemd, gebundeld en voorzien van inhoudelijke suggesties en van een (tijds)planning. Bovendien is de ruimtelijke samenhang, die tussen de beoogde locaties kan worden geschapen, inzichtelijk gemaakt.

Met realisatie van alle voorstellen zal:

- Het aantal m^2 groen per inwoner (nu in de bebouwde kom van Angeren 17 m^2) in omvang behoorlijk gaan toenemen en – indien alle voorstellen worden uitgevoerd; dus alle parels worden gerealiseerd - in de richting komen van de norm die de gemeente Lingewaard zelf stelt (34 m^2 per inwoner).
- De leefbaarheid (welbevinden) in Angeren toenemen.
- Dorpskern Angeren de eerste stapjes richting klimaatadaptatie zetten.

Context

De motivering uit de gememoreerde 'oproepbrief' uit maart jl. wordt hier integraal opgenomen, om als context te dienen voor de in deze notitie uit te werken plannen.

Om identiek te blijven aan de oproep uit maart jl. zijn de aanvullingen van nu op de tekst van toen in dit hoofdstuk toegevoegd in de vorm van voetnoten. De (blauwe) 'hoofdtekst' is dus onveranderd die van 21 maart jl. Alleen de verwijzingen naar bijlagen, die bij de brief van 21 maart waren gevoegd, zijn nu weg gelaten.

Ontwikkelingsvisie 2003.
In 2003 al is in de in opdracht van de gemeente Lingewaard door Pouderoyen Compagnons opgestelde Ontwikkelingsvisie Angeren (januari 2003) op blz. 28 geconcludeerd:

> *Groenstructuur en openbare ruimte*
> Angeren is een dorp dat weinig groenvoorzieningen kent. Op een viertal plaatsen in Angeren liggen wat grotere groenplekken die in gebruik zijn als speelplaats en helaas ook als hondentoilet. Op deze plekken zijn diverse speeltoestellen aanwezig. Voor het overige zijn er geen grotere groenvoorzieningen in Angeren waardoor het dorp een stenig karakter heeft.
> Het belangrijkste groenelement in het dorp blijkt het sportpark De Poel te zijn.[1]

Groencompensatiefonds 2014
In het raadsvoorstel en -besluit met betrekking tot het Groencompensatiefonds 2014 (behandeld tijdens de PA d.d. 19 februari 2014) wordt gesteld:

"*Uit de groeninventarisatie blijkt, dat de gemiddelde inwoner van Lingewaard én voldoende groen ter beschikking heeft én dat het onevenredig is verdeeld. Ook het Groenstructuurplan Gemeente Lingewaard 2007 laat dit zien. Het staand beleid houdt in, dat elke m² groen die verdwijnt in natura teruggebracht moet worden.*"
Voor Angeren geldt met name die onevenredigheid. Hierover later meer.

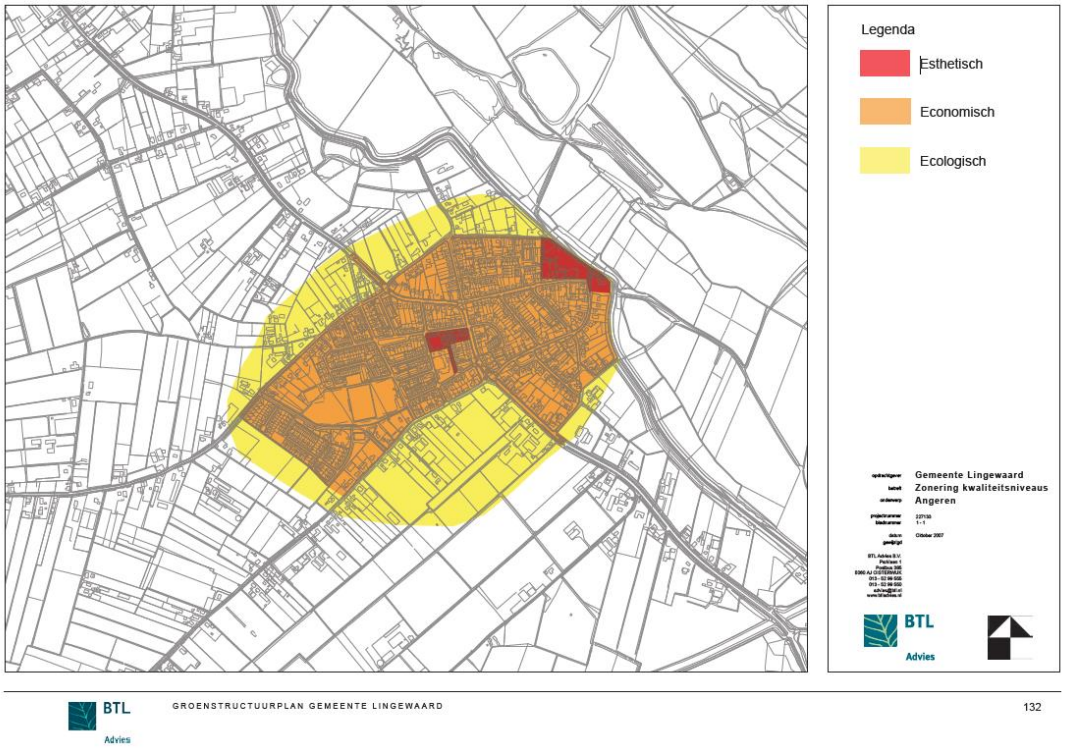
Dan volgen er in 2014 verkiezingen en collegevorming en wat daaromheen allemaal speelt. Groenvoorziening geraakt op de achtergrond.

Een tijdens de behandeling (in november 2014) van de begroting 2015 aangenomen motie van GroenLinks, om een groencompensatiefonds te gaan realiseren, leidt ertoe dat in november 2015 tijdens een politieke Avond en op 15 december 2015 tijdens de raadsvergadering het voorstel tot het oprichten van een Groencompensatiefonds wordt behandeld.

[1] De aanduiding 'groenelement' is in dit geval veel mooier uitgedrukt dan het in werkelijkheid is. Het gras op de sportvelden is inderdaad groen (met dank aan de noeste arbeid van de sportparkvrijwilligers), maar een derde deel van dit grasoppervlak zal bij realisatie van de nieuwbouwplannen op De Poel worden 'ingewisseld' voor woningen en voor het overige tweederde deel gaan bestaan uit kunstgras. Het huidige 'groenelement' bestaat naast gras verder enkel uit een omlijsting van een enkele rij bomen, deels bestaande uit essen en deels uit populieren (welke laatste ook nog eens zullen moeten wijken ten behoeve van de voorgenomen woningbouw). Daarmee is het geheel van het (belangrijkste) groenelement in Angeren beschreven…….

In de Kadernotitie Groencompensatiefonds wordt dan gesteld:
Het Groencompensatiefonds wordt toegepast bij ontwikkelingen binnen de bebouwde kom, bij herstructureringen (sloop en nieuwbouw) of inbreidingsplannen. (…)

Het groenstructuurplan gemeente Lingewaard van juli 2007 heeft structuurbepalende groenstructuren vastgelegd en concrete aanbevelingen gegeven voor de inrichting en uitbreiding van het openbaar (groen)gebied.

Wat meldt dat Groenstructuurplan uit 2007 over Angeren?
Hierin wordt beschreven dat Angeren drie gebieden binnen haar komgrenzen heeft die de kwalificatie ‘beleefbaar groen’ toekomt. Aan de term ‘beleefbaar’ is de definitie meegegeven, ‘dat het gaat om openbaar toegankelijk gebied dat beplant is met opgaande heesters en bomen, wat zich binnen 5 à 10 minuten loopafstand van iedere woning bevindt en van voldoende omvang is om er doorheen te kunnen wandelen’.

Voor Angeren wordt dat verbeeld in bovenstaande figuur.

De gemarkeerde gebieden betreffen de pastorietuin van de R.K. kerk St. Bavo; de begraafplaats van de Ned. Hervormde Kerkgemeenschap én het gebied waar het Dorpshuis destijds was en nu nog steeds is en waar het wooncomplex Angrina is gerealiseerd. Helaas voldoet geen van deze gebieden aan de definitie van beleefbaar groen. Beide kerkelijke gebieden zijn niet vrijelijk toegankelijk; het gebied Dorpshuis en Angrina bleef c.q. werd nadien bebouwd.

Het Platform Angeren uit zich in een brief d.d. 2 september 2007 gericht aan het college van B&W over deze omissies als volgt.

Resumé

- *Wij missen aandacht voor een kennelijk onderkende ringstructuur in het wegennet en de wijze waarop deze visueel nader wordt uitgewerkt.*
- *Met betrekking tot de aankleding van een dorpsplein aan de JanJoostenstraat is de visie gedateerd.*
- *De gelegenheid wordt niet aangegrepen om het stenige karakter van Angeren aan te pakken; noch om invulling te geven aan het begrip "Uitloopgebied van Angeren".*
- *De gelegenheid wordt niet aangegrepen om de bestaande hoofd en neven boomstructuur te verstevigen c.q. te completeren.*
- *Iedere aandacht voor het beschermen en handhaven van kenmerkende (bestaande) hoogstamboomgaarden ontbreekt.*
- *De gelegenheid wordt niet aangegrepen om de mogelijkheid van het publiek toegankelijk maken van particulier groen te onderzoeken en/of te promoten.*

Verder wordt er in de brief van Platform Angeren op gewezen dat voor de groenrealisatie in Angeren maar de helft van de financiële middelen wordt gereserveerd in vergelijking met die voor Haalderen en nog geen derde in vergelijking met die voor Doornenburg.

Met dit signaal uit Angeren is door het college niets gedaan. Sterker, enige tijd later wordt de hoogstamboomgaard op Muijland[2] (inmiddels gemeente-eigendom geworden) gerooid……

Het Groencompensatiefonds 2014

Het voorstel wordt behandeld tijdens de Politieke Avond van 19 februari 2014.

De essentie van de groenanalyse zit 'm wat ons betreft in het overzicht op blz. 10 van het voorstel.

De gemiddelde inwoner van de gemeente Lingewaard heeft binnen de bebouwde kom de beschikking over 24 m2 groen. Onderstaande tabel laat zien, dat er per kern aanmerkelijke verschillen zijn.

kern	inwoners	oppervlakte	m2 per inwoner
Angeren	2.860	34 ha	12 m2
Bemmel	12.548	46 ha	37 m2
Doornenburg	2.716	41 ha	15 m2
Gendt	7.187	14 ha	20 m2
Haalderen	2.037	5 ha	24 m2
Huissen	18.357	63 ha	34 m2

Met name het onderscheid tussen hoofdstructuur groen en de nevenstructuren is nog niet voldoende uitgekristalliseerd. Tijdens het opstellen van de uitvoeringsplannen zal per kern het exacte tekort of teveel aan soorten hoofdstructuurgroen op loopafstand van 600 meter en nevenstructuur kunnen worden bepaald.

[2] De aanduiding Muijland is ontleend aan de naam van het voormalige boerenbedrijf (aangevuld met wat aangrenzende kavels) wat aan de zuidflank van de bebouwde kom was gesitueerd en door een projectontwikkelaar werd verworven met de intentie er woningbouw te gaan plegen. Die plannen bleken niet realiseerbaar. Op enig moment werd het gebied door de gemeente van de projectontwikkelaar overgenomen met de intentie er een sportpark te realiseren. Verplaatsing van het sportpark zou een gebied binnen de bebouwde kom vrijspelen wat vervolgens benut zou kunnen worden voor het realiseren van woningbouw. Die verplaatsing is niet tot stand gekomen en op enig moment heeft de gemeente op last van de provincie de grondwaarde moeten afboeken naar die van agrarische grond.

Tijdens de behandeling in die Politieke Avond zegt wethouder Dolmans toe '*voortvarend te zullen beginnen met herstel en uitbreiding en daarbij een prioritering te gebruiken op basis van areaalgegevens per kern*' (of woorden van gelijke strekking).
Bron: geluidsfragment agendapunt 6.2 (deel 1) v.a. 02:20.
Aansluitend wordt tijdens diezelfde PA de suggestie gedaan om bij de uitvoering op basis van de te kiezen prioritering voor Angeren het gemeentelijke gebied Muijland te gaan betrekken.
Bron: geluidsfragment agendapunt 6.2 (deel 2) v.a. 07:00.

Tijdens de daaropvolgende raadsvergadering is geconcludeerd dat het voorstel niet aan de verwachtingen van de raad voldoet en niet door de raad zal worden vastgesteld.

Vervolgens wordt het college opgedragen om in samenspraak met de raad te komen tot een vorm van groencompensatiefonds. Dat resulteert erin dat behandeling van het groenstructuurplan pas tijdens de Politieke Avond op 26 november 2015 in de vorm van agendapunt 4 "Instellen van een Groenfonds" een vervolg krijgt.

<u>Groenfonds, Bijlagenotitie 2015</u>
In deze notitie wordt de situatie (tekorten aan groenvoorziening) nog maar eens geanalyseerd.

De kwantitatieve richtlijnen uit de Nota Ruimte zijn:

- 0,36 boom per inwoner;
- 75 m² groen per woning.

Om de 'rekeneenheid' gelijk te stellen zijn de bovenvermelde normeringen, op basis van het praktische gegeven dat in de gemeente Lingewaard een woning gemiddeld 2,2 inwoners telt, als volgt per inwoner te interpreteren:

- 0,36 boom per inwoner;
- 34 m² groen per inwoner.

Deze normeringen hebben geen wettelijke status en worden dus slechts indicatief gehanteerd. Want begrijpelijkerwijs maakt het een groot verschil om deze normen toe te passen voor een dorp in een landelijke omgeving of voor het centrumgebied van een grote stad.

<u>De praktijk</u>
In onderstaand schema zijn de resultaten opgenomen van een analyse van het thans beschikbare areaal binnen de bebouwde kom per kern in de gemeente Lingewaard in relatie tot de normen in de Nota Ruimte. De kleine kernen Ressen en Loo zijn buiten beschouwing gelaten.

1 Kern	2 Aantal woningen in de bebouwde kom *	3 Totaal aantal inwoners in en buiten de bebouwde kom (op 1-1-2016)	4 Aantal inwoners in de bebouwde kom **	5 Aantal bomen in de bebouwde kom	6 Hoeveelheid Groen in de bebouwde kom (in m²)	7 Aantal bomen/ inwoner in de bebouwde kom ***	8 Hoeveelheid m² groen/ inwoner in de bebouwde kom ****
Huissen	8.907	18.425		8.571	815.700	0,47	44
Bemmel	5.437	12.480		5.283	494.700	0,42	40
Gendt	2.696	7.184	5.931	1.778	179.400	0,30	30
Angeren	1.001	2.826	2.202	909	37.100	0,41	17
Doornenburg	953	2.719	2.097	605	42.100	0,29	20
Haalderen	747	2.040	1.643	644	90.600	0,39	55
					Gemiddeld:	**0,42**	**38,8**

Conclusie: Angeren voldoet (nipt) aan de norm voor het aantal solitaire bomen, maar schiet schromelijk tekort in het areaal beleefbaar groen.

Verbetervoorstellen

Een van de bij het Groenfonds gevoegde stukken, 'Bijlage A. Verzamelstaat Verbetervoorstellen Groenstructuurplan', bevat een overzicht van verbetervoorstellen per kern.

Voor Angeren betreft dit het volgende overzicht.[3] [4]

Angeren

Nr.	Verbetervoorstel
1	Rand rondom nieuw sportpark
2	Boomstructuur nieuwbouwwijk De Nieuwe Poel
3	Boomstructuur N838
4	Versterken dorpslint
5	Versterken groenstructuur Emmastraat en Poelsestraat
6	Locatie Maliebaan

Concluderend

In eerdere beleidsstukken werd gesteld dat Angeren drie gebieden binnen haar komgrenzen heeft die de kwalificatie 'beleefbaar groen' toekomt (Angrina – later ingewisseld voor het sportpark, pastorietuin, protestants kerkhof). Aan de term 'beleefbaar' is de definitie meegegeven, 'dat het gaat om openbaar toegankelijk gebied dat beplant is met opgaande heesters en bomen, wat zich binnen 5 à 10 minuten loopafstand van iedere woning bevindt en van voldoende omvang is om er doorheen te kunnen wandelen'.
Geen van de benoemde gebieden voldoet evenwel aan de door de gemeente gehanteerde criteria. Dat laat geen andere conclusie mogelijk dan dat Angeren binnen de bebouwde kom GÉÉN beleefbaar groen herbergt.

In die oude beleidsdocumenten zijn de oppervlakten van alle groenvlakken (groenstroken en -perkjes) binnen de kom van Angeren gedeeld op het aantal inwoners. Dat leverde de 'score' op van 17 m^2 per inwoner; verreweg de laagste score van alle kernen van Lingewaard…….

Van alle destijds genoemde 'verbetervoorstellen' is er niet één (volledig) gerealiseerd.

---

[3] Opmerkelijk is dat dat alle 'verbetervoorstellen' met betrekking tot Angeren het karakter hebben van 'randen', 'linten' en 'structuren' en in geen enkel geval het karakter van enige ruimtelijk vlak in zich hebben.

[4] "1. Rand rondom nieuw sportpark" kan in onderhavige bijlage worden gelezen als "Andere invulling van Muijland dan oorspronkelijk beoogd.
"2. Boomstructuur nieuwbouwwijk De Nieuwe Poel" blijft in deze bijlage buiten de orde omdat in geval van woningbouw hier meer gekapt dan geplant gaat worden.
"3. Boomstructuur N838" is in de jaren nadien onmogelijk realiseerbaar gebleken als gevolg van smalle trottoirs en de veelheid aan kabels en leidingen
"4. Versterken dorpslint" is nadien op bescheiden schaal gerealiseerd door het planten van laanbomen in het buitengebied (langs Kampsestraat en Kamervoort).
"5. Versterken groenstructuur Emmastraat en Poelsestraat" heeft eerder omgekeerd uitgepakt: in het kader van een bezuinigingsronde nadien zijn hier plantsoenperken gerooid en met gras ingezaaid om het beheer goedkoper te kunnen laten plaatsvinden.
"6. Locatie Maliebaan" (hiermee wordt het kermisterrein bedoeld) is nadien nooit uitgewerkt, maar vormt één van de beoogde groene parels in de onderhavige bijlage.

Het onderhavige document is erop gericht om met nieuwe verbetervoorstellen wél een stuk in de richting van de gemeentelijke doelstelling te komen. In samenspraak met ambtenaren en bestuurders zal moeten worden bepaald in hoeverre de kwantitatieve doelstelling van destijds (verdubbeling van de hoeveelheid groenvlakken) kan worden gerealiseerd. Op zijn minst zal hiermee de leefbaarheid in Angeren substantieel worden vergroot.

Groene parels

De in de brief van 21 maart jl. benoemde 'verbetervoorstellen' (als follow up van de gemeentelijke verbetervoorstellen uit het Groenfonds) worden hier uitgewerkt als afzonderlijke 'groene parels' (onderling verbonden door een 'groene ketting', die in het volgende hoofdstuk zal worden beschouwd).

Groene Hart van Angeren

In het geografische hart van Angeren en het middelpunt vormend van het 'economisch centrum van Angeren' (de enige supermarkt en het plaatselijk cafetaria 'Braulio') treffen Angerenaren elkaar. Nabij dit punt bevindt zich ook de enige bushalte (in de richting Arnhem) die er in het centrum van Angeren is.

Tot twee jaar geleden zag dit gebied er aldus uit:

Hier is de afgelopen 2 jaar een herinneringsmonument gerealiseerd ter nagedachtenis aan vliegtuigbemanningsleden, die tijdens WOII op Lingewaards grondgebied om het leven zijn gekomen. Het monument bestaat uit een muurplaquette waarop alle namen van alle gesneuvelden zijn vermeld evenals de uit de wederopbouwperiode daterende slogan "eens zal de Betuwe…..". Als 'blikvanger' is een metalen boom bijgeplaatst, waarin in de kroon van de boom vanuit diverse invalshoeken uitgesneden vliegtuigsilhouetten herkenbaar zijn. De metalen boom is deels in roestig Cortenstaal (de donkere jaren) en deels in sprankelend groen (wederopbouw en Nieuwe tijd) verbeeldend uitgevoerd.

Via diverse kanalen zijn de afgelopen twee jaar aan het gemeentebestuur suggesties voorgelegd - voorzien van foto's van een maquette en een offerte - om dit burgerinitiatief verder uit te werken en te vervolmaken tot een aantrekkelijke, kleinschalige, veilige plek waar inwoners van Angeren, COOP-klanten, voorbijgangers, wandel- en fietstoeristen naar toe getrokken worden om:

- *de monumenten staand of zittend te bekijken;*
- *het informatiebord (wordt nog geplaatst) te lezen;*
- *gewoon even te gaan zitten;*
- *over het stenen 'zitje-trapje' te lopen (doen kleine kinderen graag).*
- *'Rustpuntje' wellicht samen met COOP en/of Braulio zelfs van enige catering te voorzien?*

Nadrukkelijk wordt géén evenementenfunctie voorzien (anders dan jaarlijks wellicht het ontsteken van een bevrijdingsvuur). Louter dus een aantrekkelijke rust-, zit- en kijkfunctie voor een korte tijd.

De ideeën zijn in globale zin gevisualiseerd in de onderstaande, op een eerdere maquette gebaseerde, inrichtingsplaatjes. Effect van een dergelijke invulling zal zijn dat er op deze plaats een flinke vergroening (actie Steenbreek) kan plaatsvinden.

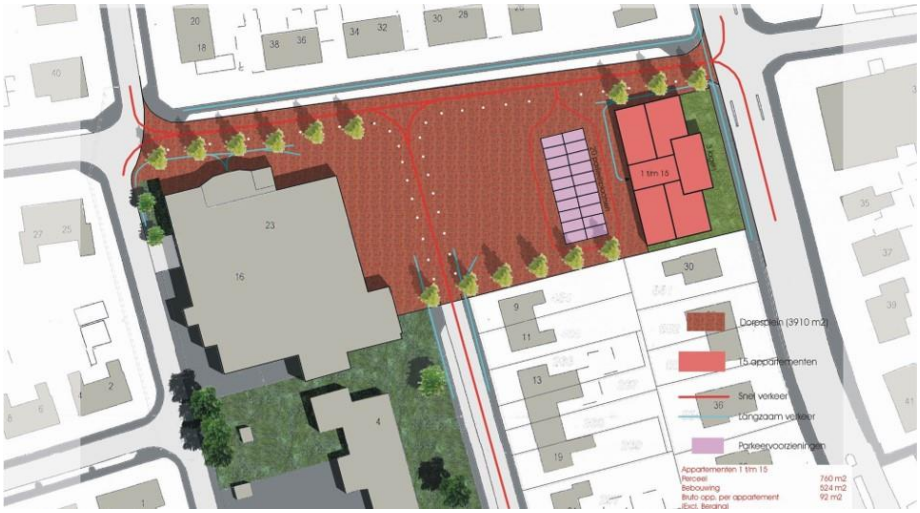
Idealiter zal de straatverlichting ter hoogte van deze parel worden aangepast, en wel zodanig dat de standaard lantaarnpaal en armatuur wordt vervangen door een wat sfeervollere uitvoering (zoals bijvoorbeeld die bij het evacuatiemonument).

De initiatiefnemers denken dat het Groene Hart van Angeren – dankzij samenwerking met lokale ondernemers en vrijwilligers - gerealiseerd kan worden à raison van € 25.000 (incl. BTW).

Openbare ruimte Dorpshuis

In het sociaal-culturele hart van Angeren, het Dorpshuis, treffen Angerenaren elkaar. De binnen-accommodatie is naar volle tevredenheid (hoewel er natuurlijk altijd wat te wensen blijft); van buitenaccommodatie is hoegenaamd geen sprake. Hiervoor ontbreekt op dit moment nabij de toegang tot het Dorpshuis ten enenmale de inrichting en daarmee het karakter van een uitnodigende buitenentree. Het plein betreft de kern van dit project, maar het omvat tevens toegang van en terras naar het Dorpshuis.

In 2007 bestond het idee om het toenmalige garagebedrijf van Helsen en het naastgelegen woonhuis van Buurman aan de Jan Joostenstraat en om de woningen van Helsen en Heezen aan de Wilhelminastraat te slopen; aan de Jan Joostenstraat het wooncomplex ‘Angrina’ te realiseren en van het resterende gebied één groot dorpsplein te maken.

Deze invulling is het niet geworden. De beide woningen aan de Wilhelminastraat zijn onaangetast gebleven en aan de Jan Joostenstraat werd enkel het wooncomplex ‘Angrina’ gerealiseerd.

Vervolgens is bedacht om een deel van de Emmastraat, dat grenst aan het Dorpshuis het karakter te geven van een dorpshuisplein (straatdek naar trottoirniveau; ander – eenvormig – straatwerk over de volle breedte van straat en beide trottoirs), waarbij doorgaand verkeer wordt ontmoedigd maar daarbij de (3) aanwonenden én de dorpshuisbezoekers (kiss and ride) wel vrijelijk de Emmastraat kunnen blijven gebruiken.
Dat idee van toen is nu opnieuw, maar in opgefriste vorm, opgepakt. Om dat idee nu te presenteren is er (ook) een directe aanleiding.

Voorzieningen voor mindervaliden

De toegangsvoorzieningen van het Dorpshuis zijn voor mindervalide bezoekers niet meer van deze tijd. Daarom is er een hoge urgentie om dit onderdeel als eerste op te pakken.

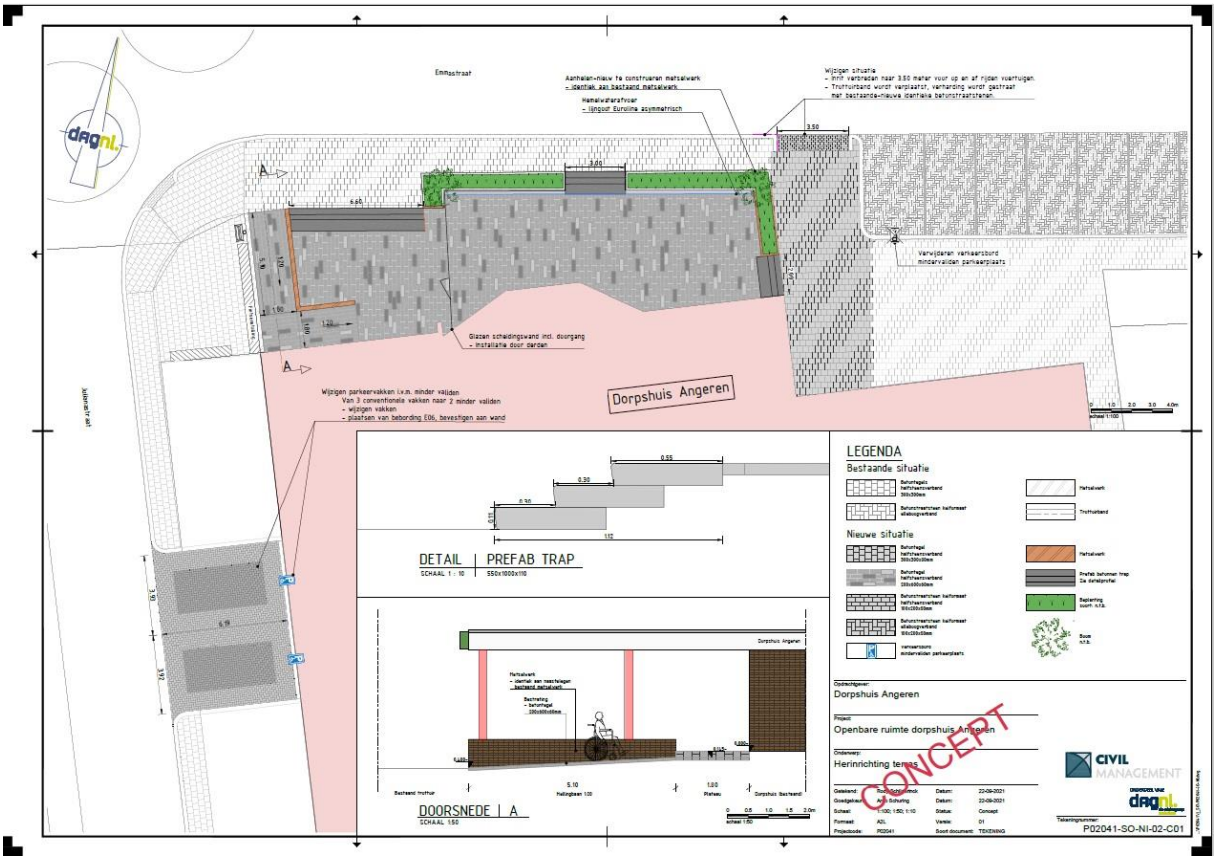

Er is één invalideparkeerplaats beschikbaar en wel gesitueerd als achterste van de haakse parkeervakken links op bovenstaande screenprint.

Het peilverschil tussen Dorpshuisvloer (entree) en straatpeil is van dien aard dat rolstoel- en rollatorgebruikers momenteel een ‘omleidingsroute’ over het terras dienen te volgen om dat niveauverschil te overbruggen. Daar willen dorpshuisbestuur (en gebruikers) zo snel mogelijk vanaf. Hiervoor zijn enkele infrastructurele aanpassingen nodig.

De gedachte is om nabij de Entree aan de rechterzijde onder de luifel een hellingbaan(tje) voor rolstoel- en rollatorgebruikers te realiseren. De invalidenparkeerplaats zal in samenhang met deze voorziening worden verplaatst van aan de voorzijde van het Dorpshuis (Emmastraat) naar de zijkant van het Dorpshuis (Julianastraat). Daarmee komt de invalidenparkeerplaats strategisch tussen hoofdingang en de zij-ingang te liggen en worden daarmee beide ingangen voor minder validen makkelijk te bereiken.

Beoogde situatie

Dorpshuisterras

Angeren kent geen horeca met reguliere openingstijden. Angeren kent ook geen horeca-terras. Het Dorpshuis fungeert als dé horeca-uitspanning van Angeren. De beschikbare ruimte maakt dat er op het huidige terras niet meer dan drie tafeltjes met elk vier stoelen geplaatst kunnen worden.

Deze accommodatie is volstrekt ontoereikend om tijdens openingstijden van het Dorpshuis en bij goed weer de behoefte van dat moment - *om buiten een drankje te nuttigen, even uitrusten, even bijkletsen* - te dekken. Aan de omgeving aangepaste straatverlichting (lantaarns, zoals bijvoorbeeld die bij het evacuatiemonument) zou de sfeer zeer verbeteren.

Bovendien toont het open karakter van de omgeving op beide voorgaande beelden aan dat bij enige windkracht het niet meer aangenaam verblijven is op dat terras(je). De wens van dorpshuisbestuur (en gebruikers) is om over meer terrasruimte te beschikken, die ook wat luwte kent en die niet langer doorkruist wordt door de ‘omleidingsroute’ voor rolstoel- en rollatorgebruikers.

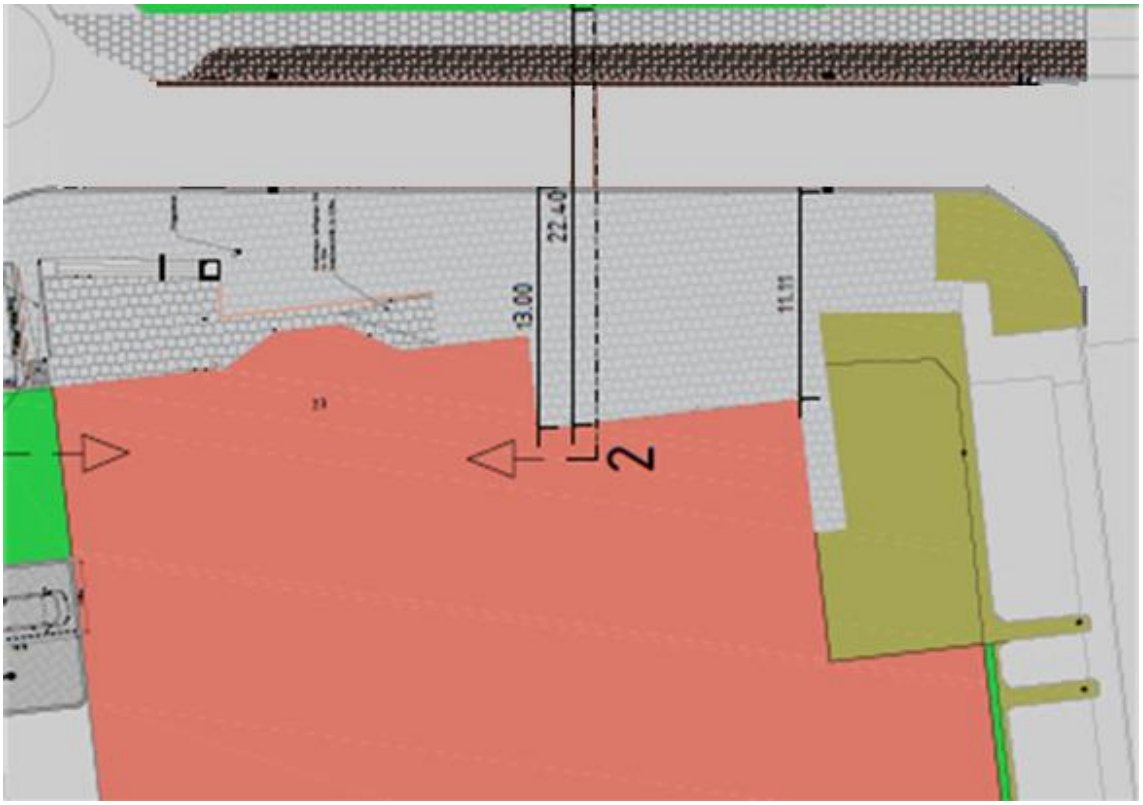
Gezien de (ruimtelijke) samenhang van toegangsvoorzieningen voor mindervaliden en terrasbehoefte vormen zij samen – wat het opstellers van deze bijlage betreft – een behoefte met urgentie.

De kosten van invalidenopgang zijn reeds gebudgetteerd en worden inclusief de terrasverbetering geraamd op € 70.000 (incl. BTW).

Dorpshuisplein

Het stratendek van de Emmastraat wordt met enige regelmaat ge(mis)bruikt voor sociaal-culturele evenementen. Denk daarbij aan carnaval, aan Koningsdag, aan uitrukkende muziekgezelschappen. Angeren kent 3 muziekgezelschappen met blazers en slagwerkers; maar ook koren gebruiken het Dorpshuis als thuisbasis. Al die muziekgezelschappen hebben óók behoefte aan ruimte om op een zomeravond of zondagochtend een buitenconcertje te kunnen geven. Optimaal zou zijn om dat naast/voor het Dorpshuis te kunnen doen (denk aan het anders over grotere afstand moeten verplaatsen van instrumentarium).

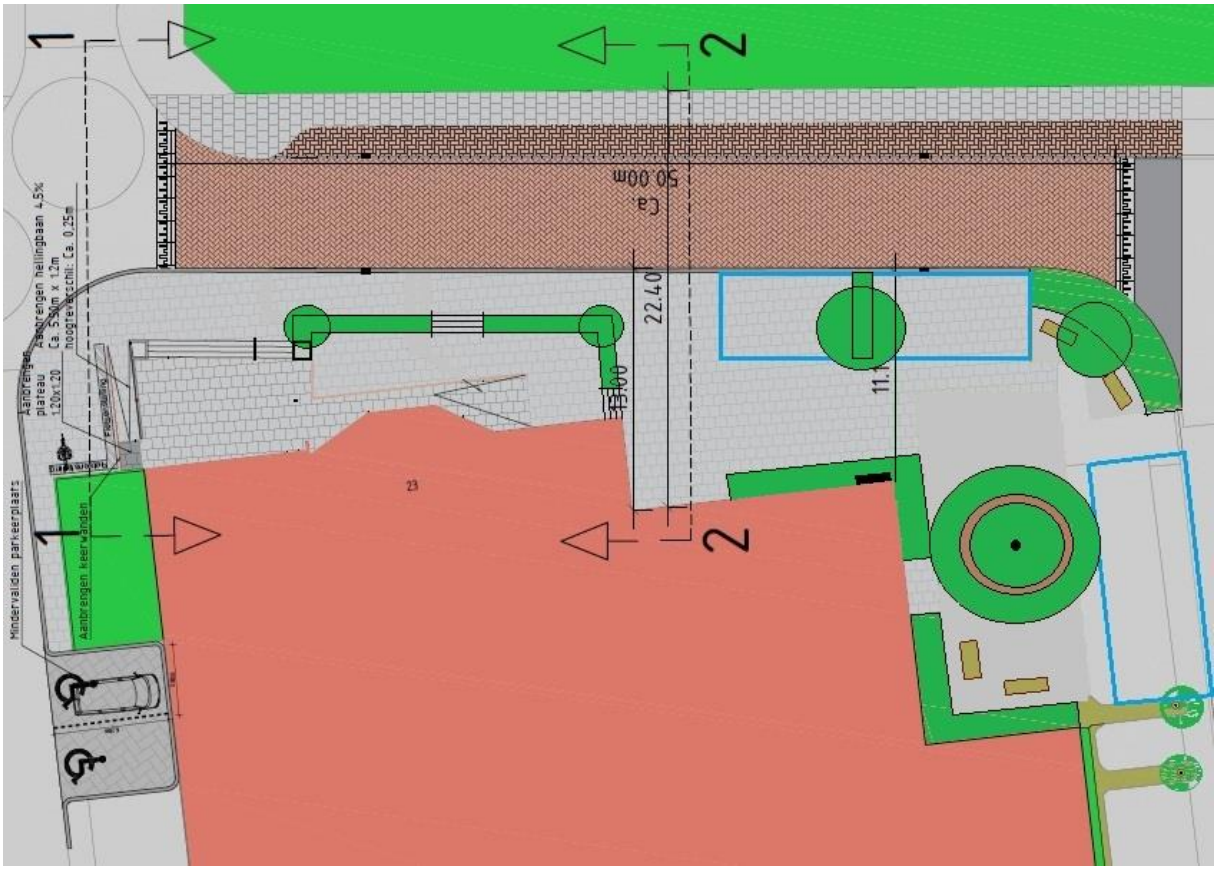
De beplanting van het openbare ruimtebare ruimte voor het dorpshuis bestaat op dit moment uit de terrasomlijsting met een beplantingsbak en daarnaast uit een plantstrook die is beplant met wat in het vakjargon wordt aangeduid als bos- en haagplantsoen, met centraal één grote boom alsmede daarnaast een perk met bodembedekkers. Dit betreffen de okergele vlakken in onderstaande afbeelding van de bestaande situatie. Het bos- en haagplantsoen schermt oostelijke raampartijen af van de balletzaal waardoor ze geen deel meer uitmaken van het straatbeeld. De kale noordmuur is prominent aanwezig.

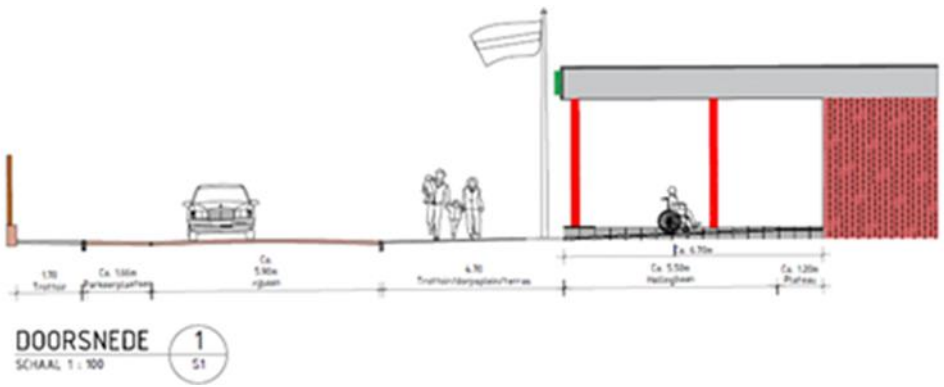
Bestaande situatie

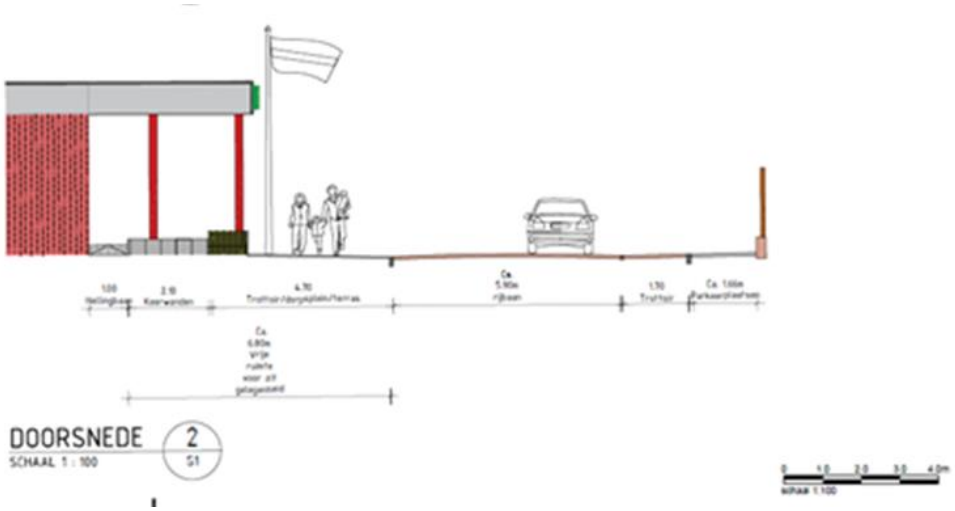
Idealiter zou de buitenaccommodatie een brugfunctie kunnen gaan vervullen naar seniorendagopvang, extra incidentele ‘gebruiks’ruimte t.b.v. de basisschool, eventueel een incidentele vrijmarkt, start- c.q. pauzelocatie voor de wandelroute ‘Ommetje Historisch Angeren’, verzamelplaats eenmalige activiteiten.

Qua ‘aankleding en inrichting’ zou de buitenaccommodatie afgestemd dienen worden op die van het herinneringsmonument bij de COOP (of omgekeerd) om aldus een visuele ‘verbinding’ te maken. Te denken valt aan type straatwerk, ronde borders, soortgelijk straatmeubilair, aard van de verlichting, type beplanting (zoals een rode esdoorn als blikvanger), uitbreiding aantal vlaggenmasten met behoud van de vlaggenmast met Angerse vlag.

Beoogde situatie

Doorsnedetekeningen beoogde situatie

Door het anders inrichten van de Emmastraat in combinatie met het buitenterrein van het Dorpshuis laat zich een multifunctioneel gebied realiseren. Gezien de ‘kaalheid’ van dit wegvak is het beleefbaar vergroenen een grote wens. Dat schept intimiteit, werkt als zonne- en windscherm en bevordert klimaatadaptatie. Idealiter zou het gehele als verharde c.q. te verharden gebied worden uitgevoerd in oude straatklinkertjes.

In het ontwerp van de beoogde situatie wordt het bos- en haagplantsoen nabij de T-kruising Emmastraat – Wilhelminastraat gerooid en herplant als sierbeplanting tegen de gevels waarbij de raampartijen zichtbaar worden. De centrale boom aldaar blijft gehandhaafd en omgeven met een cirkelvormige muurtje vergelijkbaar met die rond de bevrijdingsboom bij het Groene Hart. In het perk met bodembedekkers op de hoek van de Wilhelminastraat en Emmastraat wordt een boom geplant (rode esdoorn?) en krijgt het perk een andere vorm zodat er ruimte in het gebied wordt geschapen om enkele bankjes te plaatsen. Het aantal parkeerplaatsen op trottoirhoogte blijft gehandhaafd (de blauwe vierkanten). Aan de Emmastraat wordt tussen de parkeerplaatsen ruimte vrijgemaakt om een plantstrook met extra boom te planten. De centrale kast van de kabel tv midden in deze ruimte zal dan moeten worden verplaatst. Bijvoorbeeld naar de gevel van het Dorpshuis. Op deze wijze ontstaat een beleefbare openbare ruimte met bankjes om even te rusten of te praten.

Kleine buitenactiviteiten kunnen aldus worden georganiseerd zonder wegafsluiting. Het straatbeeld krijgt een minder stenig karakter door het plaatsen van twee extra bomen, sierbeplanting tegen de noordgevel van het dorpshuis en enkele hoger opgroeiende bomen of struiken in de beplantingsbak van het terras.

Gezien de omvang van al wat bij een (her)inrichting van het deel van de Emmastraat als een dorpshuisplein komt kijken, zal dat meer voorbereidingstijd vergen en kent daarom minder prioriteit dan de eerdergenoemde dorpshuis-gerelateerde voorzieningen.
Het college van B&W zou wel als ‘aftrap’ kunnen bezien of in de geschetste, beoogde aanpassingen geen aanleiding wordt gevonden om de aanpak van het rioolstelsel (aanbrengen gescheiden riolering) in Emmastraat en Julianastraat en/of Wilhelminastraat in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) een hoge(re) prioriteit toe te kennen, zodat er ‘werk met werk’ gemaakt kan worden.

Keutje

Aan het kruispunt van de Jan Joostenstraat met Kampsestraat bevindt zich vanouds een pleintje, waar twee bankjes zijn aangebracht. Hier bevindt zich de enige bushalte (met bushokje en fietsenstalling) binnen de bebouwde kom van Angeren richting Gendt/Doornenburg/Bemmel.

Hier treffen we ook het enige kunstwerk aan wat Angeren rijk is; een beeld wat refereert aan het rijke carnavalsleven in Angeren: het keutje (een varkentje).

Het pleintje heeft geen eigen naam. Om die reden duiden wij dit gebied in dit document aan als ‘Keutje’.

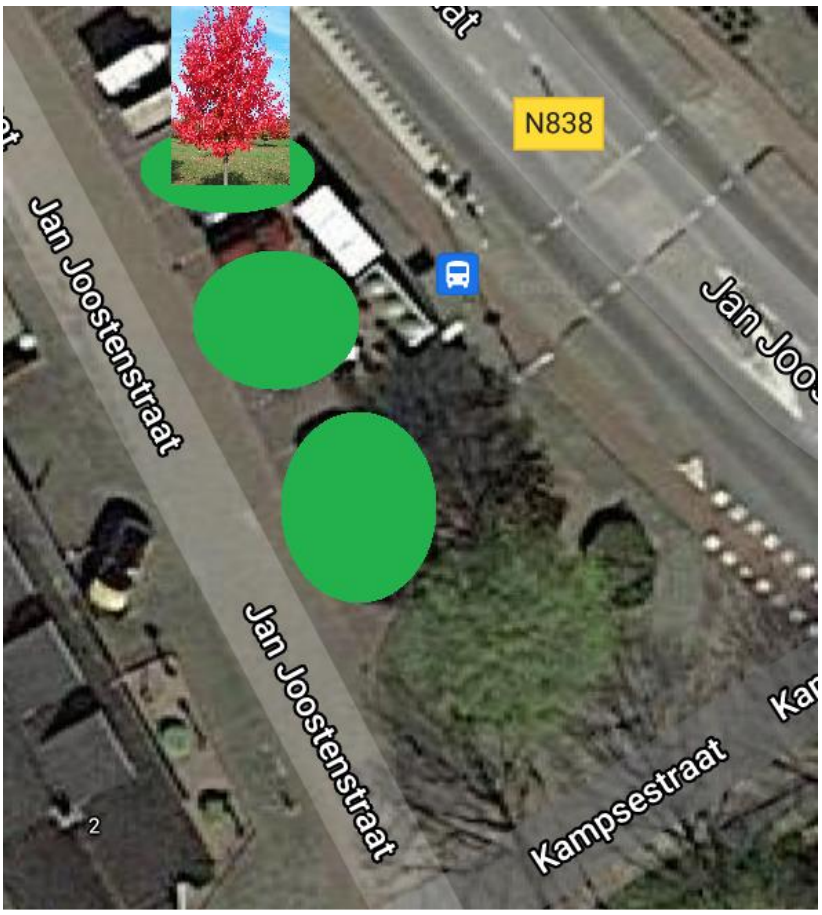
Aan de Jan Joostenstraat, nabij het Keutje, bevinden zich enkele panden die voorheen een bank-, winkel- of kantoorfunctie hadden en die nu in gebruik zijn als fysiopraktijk of showroom van een ramen- en deurenbedrijf. Prima alternatieve bestemmingen, maar minder verkeer aantrekkend dan de vroegere bestemmingen.

De aanwezige parkeerruimte is overmatig groot (geworden). De (kale) inrichting en de staat van het straatwerk is toe aan een ‘opfrisbeurt’ en de som van die constateringen maakt dat het gebied zich bij uitstek leent voor een actie ‘Steenbreek’ in combinatie met de aanplant van groen (ook dat van grotere afmetingen). Hier lijken ‘kabels en leidingen’ niet de bottleneck te (hoeven) zijn.

Qua ‘aankleding en inrichting’ zou dit gebiedje afgestemd dienen te worden op die van het herinneringsmonument bij de COOP en Dorpshuisplein (of omgekeerd) om aldus een visuele ‘verbinding’ te maken. Te denken valt aan type straatwerk, ronde borders, soortgelijk straatmeubilair, aard van de verlichting, type beplanting (zoals een rode esdoorn als blikvanger); behoud van de vlaggenmast (met Angerse vlag).

Bovenaanzicht plein ’t Keutje

De initiatiefnemers denken dat vergroening van ‘t Keutje – dankzij samenwerking met lokale ondernemers en vrijwilligers - gerealiseerd kan worden à raison van € 10.000 (incl. BTW). Daarin is dan een stelpost van € 1.500 voor vervanging van meubilair (bankjes qua vorm identiek aan die bij Het Groene Hart) en het herinrichten van 2 parkeervakken mede opgenomen.

Muijland

Het gebied Muijland, oorspronkelijk 12 hectare groot, is – zoals in het eerste hoofdstuk van deze bijlage werd aangegeven - door de gemeente destijds verworven om er het sportpark te realiseren. Later heeft de raad ermee ingestemd dat een agrarische ligboxenstal met omliggende grond uit het gebied Muijland werd verkocht aan een ondernemer. Naar verluid zou met die verkoop een oppervlakte van een kleine 2 hectare zijn gemoeid.

Bovendien werd erbinnen door het Waterschap een waterberging met schouwpad aangelegd. Resteert derhalve van het voor sportpark met randbeplanting bedoelde gebied nog ongeveer de oppervlakte van een kleine 10 hectare.

We begrijpen de samenhang van de 'toekomst' van Muijland met besluitvorming over een eventuele doortrekking van de A15. Maar definitieve duidelijkheid daarover is nu binnen afzienbare tijd te verwachten.
Die uitkomst kan tweeledig zijn. Ofwel de doortrekking gaat niet door. Dan is er 10 hectare beschikbaar voor een andere invulling. Óf de doortrekking gaat wél door. Maar ook dan zullen langs de randen van Muijland gebiedjes overblijven die voor agrarisch gebruik incourant zijn. Wij schatten die over de duim op in totaliteit 2 hectare.

Omdat de opstellers van deze bijlage geen kennis hebben van de afspraken die door de gemeente met Rijkswaterstaat respectievelijk met een agrariër zijn gemaakt over het beschikbaar stellen van gronden aan die agrariër, is er bij de initiatiefnemers ook geen zicht óf en zo ja, hoeveel gronden beschikbaar zouden zijn c.q. blijven voor de door ons als opstellers beoogde invulling. Daarom heeft het vooralsnog ook geen enkele zin om plannen voor een nadere invulling te ontwikkelen.

In de gememoreerde brief van 21 maart jl. zijn voor Muijland de volgende suggesties gedaan.

1. Bestem als gemeente het resterende deel van Muijland voor de realisatie van 'beleefbaar groen' in Angeren.
2. Maak dit gebied toegankelijk vanaf de Lodderhoeksestraat (via het schouwpad langs de nieuwe waterberging) én vanaf de Kampsestraat. Verbind deze toegangen via een of meer wandelpaden, zodat een 'rondje' gelopen kan worden.
3. Richt het geheel in als een combinatie van wandelpark + natuurspeeltuin + snoepbos. Betrek de Angerense bevolking bij de keuze welke functie waar en in welke vorm/omvang.
4. Betrek bioloog Gerrit Jansen bij de assortimentskeuze van de bomen en struiken (die de maximale toegevoegde waarde opleveren voor flora en fauna). Enthousiasmeer bijvoorbeeld een imker om er bijenkasten te plaatsen.
5. Laat wellicht de financiële haalbaarheid en betrokkenheid vergroten door iedere Angerenaar de gelegenheid te bieden om een boom of struik te 'adopteren' (financieren).
6. Organiseer op het moment van realisatie een 'Angerense boomplantdag'.
7. Inventariseer wie en hoe bij het beheer en onderhoud betrokken kunnen/willen worden.

Ook een natuurspeeltuintje en fietscrossbaantje zou hier prima in passen.

Het streven is erop gericht dat te realiseren groen hier wordt gekoppeld aan een maatschappelijke doelstelling. We willen (natuur- en milieu)educatie met onderhoud door maatschappelijke groepen, waarbij we ook educatie kunnen koppelen aan kennisoverdracht van oud op jong. We richten ons op aanleg en beheer in samenhang met jeugd en mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt. Inmiddels zijn ook het inrichten als eigen moestuintjes voor leerlingen van basisschool de Marang of 'iets sportiefs voor de oudere jeugd (10-15 jr)' bv pannaveldje, een trim- annex fitheidspark(je) en/of skeelermogelijkheden (kortom: beweeg- en sportstimulering)' aan de lijst van suggesties toegevoegd.

Gezien de onzekerheden, omtrent het beschikbaar stellen van Muijland voor dit doel, willen we het vooralsnog bij het enkel benoemen van dergelijke toepassingsmogelijkheden laten.

Kermisterrein (Maliebaan)

Het oudste document waarin Angeren (Angrina) is vermeld, dateert uit het jaar 814 of 815. Het kermisterrein is gelegen op de locatie waar Angeren zou zijn ontstaan.

Waarschijnlijk heeft het terrein oorspronkelijk het karakter van een soort Brink gehad. Historisch gezien zou het daarom mooi zijn wanneer het plein een brink-achtige uitstraling kan krijgen.

Omwille van het behoud van de functie van kermisterrein, zal hier met name rondom het plein (tussen het plein en de Zahnstraat – voorheen Maliebaan) aan een (dubbele?) bomenrij gedacht kunnen worden. Gezien de bestaande bestrating en het medegebruik van het plein (verzamelplaats oldtimers, opstelplaats carnavalsoptocht) zal een verdere vergroening van het plein niet doelmatig zijn.

Ketting

De initiatiefnemers willen een optisch herkenbare, duurzame verbinding realiseren tussen de diverse groene projecten (als een ketting waaraan de parels zijn geregen). Daarvoor stellen de opstellers van deze notitie voor, om gebruik te maken van stoeptegels die zijn gemaakt van gerecycled restafval. En wel door deze te leggen in een tracé van de bestaande trottoirs.
Het beoogde tracé is weergegeven op de luchtfoto, die op het voorblad van deze bijlage is afgebeeld. Het zou het tracé – de bedoelde ketting - versterken en daarom van meerwaarde getuigen, wanneer deze tegels van een (visuele) groene look worden voorzien.

Idee is om deze tegels te laten leggen zodra het straatwerk in een tracé(gedeelte) aan herstrating toe is.

Stoeptegels van gerecycled restafval

Het kabinet wil dat Nederland in 2050 circulair is. Dan moet de economie geheel draaien op hergebruikte grondstoffen en moet het afval volledig worden verwerkt tot bruikbare materialen. In 2030 moet er al een flinke tussenstap gezet zijn. Onder andere het gebruik van metalen en mineralen moet dan al met de helft zijn teruggedrongen. Zo streven we als maatschappij naar een afvalvrije samenleving.[5]

Een duurzame tegel die net zo schoon en veilig is als een 'normale' stoeptegel en die gemaakt wordt met gerecycled huishoudelijk restafval. Duiven is de eerste gemeente waar deze tegel in de straten verschijnt onder de naam De Duivense Tegel.
Bron: https://www.gwwtotaal.nl/2018/01/10/tegels-gerecycled-restafval/

Idealiter zal de straatverlichting ter hoogte van deze groene ketting worden aangepast, waardoor de standaard paal en armatuur wordt vervangen door een wat sfeervollere uitvoering.

Functionele beschrijving en ontwerp

Het is duidelijk dat de diverse projecten verder uitgewerkt dienen te worden. Het is daarvoor zaak om de suggesties uit het vorige hoofdstuk verder te concretiseren. Vooral de duurzaamheidsaspecten en -potenties behoeven die uitwerking. Ook de verdere detaillering (wat komt wáár en in welke vorm?) behoeft verdere uitwerking en dient te resulteren in 'bouwtekeningen' (constructietekeningen/dwarsdoorsnedes). Duidelijk is dat voor sommige locaties (zoals Muijland) er gezien de veelheid aan geopperde invullingsmogelijkheden eerst een keuze gemaakt dient te worden welke opties wel en welke niet te realiseren. Daar zouden wij de Angerense bevolking haar keuze in willen laten maken.

[5] Eerder (voetnoot 4) is aangegeven dat na afvalverbranding (zoals die in Duiven en in Beuningen) zogeheten bodemas (verbrandingsslakken; sintels) resteert. In Zevenaar worden deze gereinigd en opgewerkt tot vervanger van 50% zand en grind in betonproducten (zogeheten toeslagmateriaal). De producteigenschappen van dit toeslagmateriaal in beton zijn bewezen gelijkwaardig aan die van primair zand en grind.

Het is een duurzame grondstof die voldoet aan de NEN-EN 12620 en de aanvullende eisen uit de CUR aanbeveling 116 voor toeslagmateriaal in betonwaren. Het granulaat voldoet aan de eisen van het Besluit Bodemkwaliteit conform de BRL 2307. En is voorzien van een KOMO®-productcertificaat op basis van BRL 2507 "granulaat als toeslagmateriaal voor beton". Na de gebruiksfase zijn betonwaren met dit toeslagmateriaal herbruikbaar voor een 2e leven in nieuwe betonproducten, zonder nadelig effect op de kwaliteit.

In Malden is een betonfabriek die deze zand- en grindvervanger toepast in onder meer stoeptegels.

Stagiaire/afstudeerder

Gezien de behoefte aan vakkundige ondersteuning voor de uitwerking van de voorgaande ideeën in een functionele beschrijving denken we een stagiaire/afstudeerder daarvoor in te kunnen schakelen. De aanzetten voor die exercitie zijn al in deze bijlage verwerkt.

Naast het feit, dat een uitgewerkt ontwerp in tekeningen weergegeven moet worden, dient ook nagedacht te worden over hoe e.e.a. uit te voeren.

De voorkeur van de opstellers van deze notitie gaat ernaar uit om zoveel als mogelijk lokale ondernemers met de uitvoering te belasten of anders erbij te betrekken. Of ten minste zou aan die ondernemers de gelegenheid geboden moeten worden om naar de opdracht mee te dingen. En het onderhoud van de diverse parels zou waar mogelijk kunnen geschieden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Boomplantdag

In Angeren heeft al in geen tijden meer een gemeentelijke boomplantdag plaatsgevonden. Om de Angerse bevolking (in dit geval de jongere dorpsgenoten) zo actief mogelijk bij de realisatie te betrekken, wordt voorgesteld om een boomplantdag te organiseren, waarin de scholieren van basisschool Marang mee helpen planten.

Financieringssuggesties

Cofinanciering

De opstellers menen dat de basis voor financiering van de beoogde voorzieningen vooral (maar niet uitsluitend) gelegen zal zijn in cofinanciering door provincie en gemeente. Daarvoor lijkt een beroep doen op onder meer twee provinciale subsidieregelingen tot de mogelijkheden te behoren.

Groen icoonproject

Voor de parel ‘Groene Hart van Angeren’ wordt met name gedacht een beroep te toen op de provinciale subsidieregeling “Groene icoonprojecten”.
(https://www.gelderland.nl/Subsidies/Groene-icoonprojecten).

Dit lijkt gerechtvaardigd omdat:

- We een publieke plek zodanig inrichten dat iedereen die kan bezoeken en beleven.
- We een ingrijpende vergroening van een bepaald gebied voorstaan.
- We een versteend plein omtoveren tot een groene oase met bomen en planten.

Aanpassing gemeenschapsvoorziening

Voor de parel ‘Dorpshuisplein’ wordt met name gedacht een beroep te doen op de provinciale subsidieregeling “Leefbaarheid, aanpassingen gemeenschapsvoorziening”
(https://www.gelderland.nl/Subsidies/aanpassingen-gemeenschapsvoorziening).

Dit lijkt gerechtvaardigd omdat:

- We de toegankelijkheid verbeteren voor mensen met een handicap.
- We aanpassingen aanbrengen die nodig zijn om nieuwe activiteiten uit te voeren.
- We de bijbehorende buitenruimte bij een bestaand gebouw aanpassen tot een gemeenschapsvoorziening.
- We van openbaar gebied een laagdrempelige ontmoetingsplek maken met aandacht voor groen.
- We onze plannen bovendien op een duurzame manier willen uitvoeren.

Graag zullen we samen met de subsidiespecialist van de gemeente Lingewaard de haalbaarheid en vervolgens het starten van procedures willen bespreken.

Angers deel Caprice-windfonds

Indien de windmolens van Caprice worden gerealiseerd, gelden de volgende overwegingen. Het MER Caprice beschrijft twee fondsen: Omgevingsfonds en Gemeenschapsfonds.

Het omgevingsfonds bestaat uit een jaarlijkse bijdrage voor de dorpskernen: Angeren, Loo, Doornenburg ter compensatie van de lasten van de windmolens. Uit dit fonds kunnen investeringen worden gedaan die de leefbaarheid in de omliggende dorpen ten goede komen.

Per jaar wordt uit de opbrengsten van de windmolens tussen de € 10.000 en € 20.000 gestort in het windfonds. Daarvan zou 44% voor Angeren moeten worden bestemd.
Daarnaast is er nog een Gemeenschapsfonds. Het gemeentebestuur wil de opbrengst van dit fonds besteden voor een parallelweg langs de A-15. Als besloten mocht worden om de aanleg van deze parallelweg niet te realiseren dan zijn de gelden uit dit Gemeenschapsfonds beschikbaar ten bate van Angeren en Doornenburg. Volgens ons zou een deel uit dit fonds dan voor duurzame vergroening van Angeren kunnen worden bestemd.

Begroting 2022

Natuurlijk voorziet de begroting 2022 niet in expliciete financiële dekking van de door de opstellers van dit document beoogde investeringen. Bovendien was de conceptbegroting 2022 ten tijde van het opstellen van deze notitie nog niet voor derden beschikbaar. Daarom baseren we de volgende analyse op hetgeen in de Kadernota 2022 vermeld is. Voor zover de benodigde middelen niet uit bestaande algemene reserveringen voor voorzieningen als deze zijn te ontlenen, biedt de Kadernota 2022 daartoe wel handvatten of aanknopingspunten. Wij citeren er enkele.

- “We zijn blij met initiatieven op het gebied van duurzaamheid, van inwoners, bijvoorbeeld voortkomend uit Wijk- en Dorpontwikkelingsplannen, verenigingen en ondernemers. We faciliteren deze ook.” (Blz. 5).
- “In regionaal verband (de Groene Metropoolregio) moeten we tot verdergaande afspraken komen over de realisatie van duurzame energiemaatregelen. Datzelfde geldt voor klimaatadaptatie. (…) Voor Lingewaard betekent dat bijvoorbeeld investeren in de openbare ruimte om water beter te bergen en in meer groen om hitte tegen te gaan.” (Blz. 5).
- “In 2022 gaan we ook aan de slag met het opstellen van een biodiversiteitsplan, dat richting geeft aan behoud en herstel van natuur binnen de gemeentegrenzen. Dit plan zorgt dat alle initiatieven die er zijn, elkaar kunnen gaan versterken.” (Blz. 5).
- “Voor de samenhang in onze gemeente is het belangrijk dat we voorzieningen hebben waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en actief kunnen zijn.” (Blz. 6).
- “Ook hebben we blijvend aandacht voor de toegankelijkheid van onze gebouwen. Verduurzaming en verbetering van de toegankelijkheid brengen ook kosten met zich mee.” (Blz. 6).

In de rubriek ‘Nieuwe voorstellen’ (Blz. 9) zien wij aanknopingspunten bij ‘Regionale Adaptatiestrategie’ (€15K) en vooral bij ‘Regionale agenda Groene Metropoolregio’ (€198K).

Lingewaard Doet

In het kader van de gemeentelijke actie ‘Lingewaard Doet’ is fondsenwerving gestart voor een te realiseren zithoekje, te plaatsen in het Groene Hart van Angeren. De zithoek zal hufterproof worden uitgevoerd en wel uit gecoat staal met hemelwater doorlatende zittingen en dito rugleuningen.

Deze voorziening is begroot op € 2500 (aanschaf) en € 500 (plaatsing). Via de fondsenwerking hebben 261 gezinnen hun donatie ten goede laten komen aan dit doel. Dankzij hen zijn de investeringskosten van deze voorziening volledig gedekt.
Nog afgezien van het absolute bedrag in financiële zin tekent deze respons vooral dat dit initiatief in Angeren een breed draagvlak kent.

Donaties van inwoners

Donaties van inwoners in het kader van Lingewaard Doet is mooi, maar deze betreffen bestedingen van gelden die de gemeente beschikbaar stelde. Die derhalve niet uit de portemonnee van de inwoners afkomstig zijn.

De organisaties die deze bijlage opstelden zijn de overtuiging toegedaan dat ook menig Angerenaar enige geld over heeft om daarmee de geschetste parels te helpen realiseren.

Concreet kan gedacht worden aan een actie waarin Angerenaren en andere sympathisanten een gerecyclede groene stoeptegel financieren (‘kopen’ en beschikbaar stellen) en een andere actie waarin deze doelgroep een boom adopteren (te planten boom financieren).

Tijdsplanning

Niet alles zal tegelijk gerealiseerd (kunnen) gaan worden. Als er ieder komend jaar één, maximaal twee ervan worden uitgevoerd, mogen we al blij zijn.

Daarom willen wij bij de uitvoering de hierna weergegeven volgorde gehanteerd zien worden.

1. OPENBARE RUIMTE DORPSHUIS
Voorzieningen toegang voor mindervaliden + 1e verbetering terras bij Dorpshuis (2021).
2. GROENE HART VAN ANGEREN
nabij COOP (2021 - 2022).
3. DORPSPLEIN
(Her)inrichten (aangekleed) dorpshuisplein Emmastraat (2023).
4. KEUTJE
Opfris omgeving Keutje (2024).
5. KERMISTERREIN (Maliebaan)
als Brink inrichten (2025).
6. MUIJLAND (nader te bepalen).

Een invulling van Muijland (in welke vorm en omvang dan ook) beschouwen wij als van de buitencategorie; realisatie en tijdstip waarop is afhankelijk van woningbouw op De Nieuwe Poel en A15. Tijdsplanning (en fasering in realisatie?) zal in samenspraak met de gemeente moeten worden ingevuld.